OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2010 Rhif 1545 (Cy.143)

IECHYD Y CYHOEDD, CYMRU

Rheoliadau Diogelu Iechyd (Pwerau Awdurdodau Lleol) (Cymru) 2010

Gwnaed - - - -	*8 Mehefin 2010*
Yn dod i rym - -	*26 Gorffennaf 2010*

Mae Gweinidogion Cymru'n gwneud y Rheoliadau a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 45C(1), (2), (3)(b) ac (c), (4)(a) ac (c), 45D(2), 45F(2)(a), (b), (f) ac (g) a 45P(2) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984(**1**).

Gosodwyd drafft o'r offeryn hwn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac fe'i cymeradwywyd drwy benderfyniad ganddo yn unol ag adran 45Q(2), (3) a (4) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984.

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Diogelu Iechyd (Pwerau Awdurdodau Lleol) (Cymru) 2010 a deuant i rym ar 26 Gorffennaf 2010.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Gofyniad i gadw plentyn i ffwrdd o'r ysgol

2.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo awdurdod lleol wedi ei fodloni mewn perthynas â phlentyn (C)—

(a) bod C, neu y gall fod C, wedi ei heintio neu wedi ei halogi(**2**);

(b) bod yr heintiad neu'r halogiad yn un sy'n cyflwyno neu a allai gyflwyno niwed o bwys i iechyd dynol;

(c) bod risg y gallai C heintio neu halogi eraill;

(ch) ei bod yn angenrheidiol cadw C i ffwrdd o'r ysgol er mwyn dileu neu leihau'r risg honno; a

(d) bod cadw C i ffwrdd o'r ysgol yn ymateb cymesur i'r risg y mae C yn ei chyflwyno i eraill.

(**1**) 1984 p.22. *Gweler* adran 45T(6) o'r Ddeddf honno i gael y diffiniad o "the appropriate Minister". Mewnosodwyd adrannau 45C, 45D, 45F, 45P a 45T yn y Ddeddf honno gan adran 129 o Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 (p.14) ("Deddf 2008").

(**2**) *Gweler* adran 45A o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 (p.22) ("Deddf 1984") i gael y dehongliad o "infection" a "contamination" ac ymadroddion cysylltiedig.

(2) Caiff yr awdurdod lleol, drwy gyflwyno hysbysiad(**3**) i riant C (PT), ei gwneud yn ofynnol i PT gadw C i ffwrdd o'r ysgol.

(3) Rhaid i'r hysbysiad gynnwys yr wybodaeth ganlynol—

(a) o ba ddyddiad y mae'r gofyniad yn dechrau;

(b) hyd y gofyniad (hyd at uchafswm o 28 o ddiwrnodau);

(c) pam y credir bod y gofyniad yn fesur angenrheidiol a chymesur;

(ch) y gosb am fethu â chydymffurfio â'r hysbysiad; a

(d) y manylion cyswllt am swyddog awdurdod lleol sy'n gallu trafod yr hysbysiad.

(4) Rhaid i'r awdurdod lleol, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl cyflwyno hysbysiad o dan baragraff (2), hysbysu pennaeth ysgol C—

(a) ei fod wedi cyflwyno hysbysiad o'r fath mewn perthynas ag C; a

(b) o gynnwys yr hysbysiad hwnnw.

(5) Caiff PT ofyn i'r awdurdod lleol adolygu'r hysbysiad ar unrhyw bryd cyn i'r gofyniad fynd yn ddi-rym.

(6) O ran yr awdurdod lleol—

(a) rhaid iddo adolygu'r hysbysiad o fewn 5 niwrnod gwaith gan ddechrau ar y diwrnod y gwnaed y cais pan fo PT yn gofyn am adolygiad ynglŷn â'r hysbysiad hwnnw am y tro cyntaf; neu

(b) caiff adolygu'r hysbysiad yn achos pob cais arall.

(7) Rhaid i'r awdurdod lleol hysbysu PT a phennaeth ysgol C o ganlyniad unrhyw adolygiad y mae'n ei gynnal cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i'r adolygiad gael ei gwblhau.

(8) Caiff awdurdod lleol amrywio neu ddirymu hysbysiad.

(9) Rhaid i awdurdod lleol, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl amrywio neu ddirymu hysbysiad o dan baragraff (8) hysbysu PT a phennaeth ysgol C o'r ffaith bod yr hysbysiad wedi ei amrywio neu ei ddirymu ac, os yw wedi ei amrywio, o natur yr amrywiad.

(10) Caiff awdurdod lleol gyflwyno hysbysiadau olynol o dan baragraff (2).

(11) Rhaid i awdurdod lleol hysbysu PT a phennaeth ysgol C cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol pan fo hysbysiad wedi dirwyn i ben ac nad oes unrhyw hysbysiad pellach i'w gyflwyno.

(12) Mae'n dramgwydd i PT fethu, a hynny heb esgus rhesymol, â chydymffurfio â hysbysiad sydd wedi ei ddyroddi o dan baragraff (2) neu wedi ei gyflwyno o dan baragraff (8).

(13) Mae unrhyw berson sy'n cyflawni tramgwydd o dan y rheoliad hwn yn atebol, o'i gollfarnu'r ddiannod, i un neu'r ddau o'r canlynol—

(a) dirwy heb fod yn fwy na lefel 2 ar y raddfa safonol;

(b) dirwy bellach nad yw'n fwy na swm sy'n hafal i 50% o lefel 1 ar y raddfa safonol am bob diwrnod y mae'r diffyg yn parhau ar ôl y gollfarn.

(14) Yn y rheoliad hwn—

ystyr "diwrnod gwaith" ("*working day*") yw unrhyw ddiwrnod nad yw'n ddydd Sadwrn, yn ddydd Sul, yn Ddydd Nadolig, yn Ddydd Gwener y Groglith nac yn ŵyl banc yng Nghymru o dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971(**4**);

ystyr "pennaeth" ("*headteacher*") yw'r pennaeth neu, os yw'r pennaeth yn absennol, y person sy'n dirprwyo yn ei le;

(**3**) *Gweler* adrannau 58 a 60 o Ddeddf 1984 i gael y ffurf ar hysbysiad a'r dulliau y ceir eu defnyddio i'w gyflwyno; diwygiwyd adrannau 58 a 60 gan Ddeddf 2008, Atodlen 11, paragraffau 13 a 15 yn eu tro.

(**4**) 1971 p.80.

ystyr "plentyn" ("*child*") yw person sydd o dan 18 mlwydd oed;

mae i "rhiant" yr ystyr a roddir i ("*parent*") gan adran 576 o Ddeddf Addysg 1996(**5**); ac

mae i "ysgol" yr ystyr a roddir i ("*school*") gan adran 4 o Ddeddf Addysg 1996(**6**).

Gofyniad i ddarparu manylion am blant sy'n mynychu ysgol

3.—(1) Caiff awdurdod lleol, drwy gyflwyno hysbysiad i bennaeth ysgol yn ardal yr awdurdod, ei gwneud yn ofynnol i'r pennaeth hwnnw roi iddo restr o'r enwau, cyfeiriadau a rhifau ffôn cyswllt ar gyfer holl ddisgyblion yr ysgol honno, neu unrhyw grŵp o ddisgyblion sy'n mynychu'r ysgol honno y bydd yn ei bennu, pan fo'r amod ym mharagraff (2) wedi ei fodloni.

(2) Yr amod yw bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni—

(a) bod person (P) sydd, neu sydd wedi bod yn ddiweddar, ar fangre'r ysgol wedi ei heintio neu wedi ei halogi neu y gallai fod wedi ei heintio neu wedi ei halogi;

(b) bod yr heintiad neu'r halogiad yn un sy'n cyflwyno neu a allai gyflwyno niwed o bwys i iechyd dynol;

(c) bod risg y gallai P fod wedi heintio neu wedi halogi disgyblion yn yr ysgol;

(ch) ei bod yn angenrheidiol i'r awdurdod lleol gael y rhestr er mwyn cysylltu â'r disgyblion hynny gyda golwg ar ganfod a ydynt, neu a allent fod, wedi eu heintio neu wedi eu halogi; a

(d) bod ei gwneud yn ofynnol i gael y rhestr (a chysylltu â'r disgyblion hynny a allai fod wedi eu heintio neu wedi eu halogi) yn ymateb cymesur i'r risg sy'n cael ei chyflwyno gan P.

(3) Rhaid i'r hysbysiad—

(a) pennu terfyn amser ar gyfer bodloni'r gofyniad;

(b) pennu cyfeiriad y mae'r rhestr i'w hanfon iddo; ac

(c) darparu manylion cyswllt ar gyfer swyddog awdurdod lleol sy'n gallu trafod yr hysbysiad.

(4) Mae'n dramgwydd i bennaeth fethu, a hynny heb esgus rhesymol, â chydymffurfio â hysbysiad a gyflwynwyd o dan baragraff (1).

(5) Mae unrhyw berson sy'n cyflawni tramgwydd o dan y rheoliad hwn yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 1 ar y raddfa safonol.

(6) Yn y rheoliad hwn, mae i "pennaeth" ac "ysgol" yr un ystyr â'r un a roddwyd iddynt yn rheoliad 2.

Diheintio neu ddadhalogi pethau ar gais y perchennog

4.—(1) Caiff awdurdod lleol ddiheintio neu ddadhalogi peth, neu beri iddo gael ei ddiheintio neu ei ddadhalogi(**7**) pan ofynnir iddo wneud hynny gan berchennog y peth.

(2) Caiff yr awdurdod lleol godi tâl ar y perchennog am ddiheintio neu ddadhalogi'r peth os rhoddir gwybod i'r perchennog am y tâl cyn i'r diheintio neu'r dadhalogi gael ei wneud a bod y perchennog yn cytuno i'w dalu.

(3) Rhaid i'r tâl a godir gan yr awdurdod lleol beidio â bod yn fwy na'r gost a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth wneud y diheintio neu'r dadhalogi.

(**5**) 1996 p.56; diwygiwyd adran 576 gan Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (p.31), Atodlen 30, paragraff 180(a).
(**6**) Diwygiwyd adran 4 o Ddeddf Addysg 1996 (p.56) gan Ddeddf Addysg 1997 (p.44), adran 51, Atodlen 7, paragraff (10) ac Atodlen 8, paragraff 1 a Deddf Addysg 2002 (p.32), Atodlen 22(3), paragraff 1.
(**7**) *Gweler* adran 45(T)(5) o Ddeddf 1984 i gael y diffiniad o "thing".

Diheintio neu ddadhalogi pethau ar gais y person y maent dan ei gadwad neu ei reolaeth

5.—(1) Caiff awdurdod lleol ddiheintio neu ddadhalogi peth, neu beri iddo gael ei ddiheintio neu ei ddadhalogi, pan ofynnir iddo wneud hynny gan berson (A) y mae'r peth dan ei gadwad neu ei reolaeth os yw'r awdurdod lleol yn rhesymol fodlon na chaiff gwerth ariannol y peth ei leihau o ganlyniad i ddiheintio neu ddadhalogi.

(2) Caiff yr awdurdod lleol godi tâl ar A am ddiheintio neu ddadhalogi'r peth os rhoddir gwybod i A am y tâl cyn i'r diheintio neu'r dadhalogi gael ei wneud a bod yntau'n cytuno i'w dalu.

(3) Rhaid i'r tâl a godir gan yr awdurdod lleol beidio â bod yn fwy na'r gost a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth wneud y diheintio neu'r dadhalogi.

Diheintio neu ddadhalogi mangre ar gais y perchennog

6.—(1) Caiff awdurdod lleol ddiheintio neu ddadhalogi mangre, neu beri iddi gael ei diheintio neu ei dadhalogi(**8**) pan ofynnir iddo wneud hynny gan berchennog y fangre.

(2) Caiff yr awdurdod lleol godi tâl ar y perchennog am ddiheintio neu ddadhalogi'r fangre os rhoddir gwybod i'r perchennog am y tâl cyn i'r diheintio neu'r dadhalogi gael ei wneud a bod yntau'n cytuno i'w dalu.

(3) Rhaid i'r tâl a godir gan yr awdurdod lleol beidio â bod yn fwy na'r gost a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth wneud y diheintio neu'r dadhalogi.

Diheintio neu ddadhalogi'r fangre ar gais y tenant

7.—(1) Caiff awdurdod lleol ddiheintio neu ddadhalogi mangre, neu beri iddi gael ei diheintio neu ei dadhalogi, pan ofynnir iddo wneud hynny gan denant y fangre os yw'r awdurdod lleol yn rhesymol fodlon na chaiff gwerth ariannol y fangre ei leihau o ganlyniad i'r diheintio neu'r dadhalogi.

(2) Caiff yr awdurdod lleol godi tâl ar y tenant am ddiheintio neu ddadhalogi'r fangre os rhoddir gwybod i'r tenant am y tâl cyn i'r diheintio neu'r dadhalogi gael ei wneud a bod yntau'n cytuno i'w dalu.

(3) Rhaid i'r tâl a godir gan yr awdurdod lleol beidio â bod yn fwy na'r gost a dynnir gan yr awdurdod lleol wrth wneud y diheintio neu'r dadhalogi.

Ceisiadau am gydweithredu at ddibenion diogelu iechyd

8.—(1) Caiff awdurdod lleol drwy gyflwyno hysbysiad i unrhyw berson neu grŵp o bersonau ofyn i'r person neu'r grŵp o bersonau wneud, neu ymatal rhag gwneud, unrhyw beth at ddibenion atal heintiad neu halogiad, sy'n cyflwyno neu a allai gyflwyno niwed o bwys i iechyd dynol, rhag brigo neu ymledu, neu at ddibenion diogelu rhag brigiad neu ymlediad heintiad neu halogiad o'r fath, ei reoli neu ddarparu ymateb iechyd cyhoeddus iddo.

(2) Rhaid i'r hysbysiad ddarparu manylion cyswllt ar gyfer swyddog awdurdod lleol sy'n gallu trafod yr hysbysiad.

(3) Caiff yr awdurdod lleol gynnig iawndal neu dreuliau mewn cysylltiad â'i gais.

Cyfyngu ar ddod i gysylltiad â chyrff meirw

9.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo awdurdod lleol wedi ei fodloni—

(a) bod corff marw wedi ei heintio neu wedi ei halogi neu y gall fod wedi ei heintio neu wedi ei halogi;

(**8**) *Gweler* adran 74 o Ddeddf 1984 i gael y diffiniad o "premises" fel y'i hamnewidiwyd gan Atodlen 11, paragraff 29(4) o Ddeddf 2008.